

TÜRKİYE’NİN G20 DÖNEM BAŞKANLIĞI (2015)

1 Aralık 2014 tarihinde Avustralya’dan G20 Dönem Başkanlığını devralan Türkiye, 15-16 Kasım 2015 tarihinde Antalya, Belek’te gerçekleştirilen G20 Liderler Zirvesinin akabinde dönem başkanlığı görevini 30 Kasım 2015 tarihi itibarıyla Çin Halk Cumhuriyeti’ne teslim etmiştir.

Türkiye Dönem Başkanlığı öncelikleri kapsayıcılık, uygulama ve yatırım olarak tanımlanmıştır ve G20 çalışmaları kapsamında, 2015 yılı uygulama odaklı, ortak eylemlerle kapsayıcı ve sağlam büyümeyi güvence altına alınmanın hedeflendiği bir yıl olmuştur.

Türkiye Dönem Başkanlığı’nda gündeme getirilen üç ana başlık; küresel toparlanmanın güçlendirilmesi ile potansiyelin artırılması, dayanıklılığın artırılması ve sürdürülebilir desteklenmesi olarak belirlenmiştir.

Türkiye Dönem Başkanlığında, “G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planı”nın da dâhil olduğu 23 belge kabul edilmiş ve “G20 Tarım Bakanları Toplantısı, İstanbul, 7-8 Mayıs 2015” bildirgesinin de dâhil olduğu 9 Bakan Bildirgesi yayımlanmıştır.

G20 Liderler Zirvesi-2015

Türkiye G20 Dönem Başkanlığında, Liderler Zirvesi 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Türkiye G20 Dönem Başkanlığında davetli ülkeler arasında; İspanya, Azerbaycan, Malezya, Senegal, Singapur ve Zimbabve yer almaktadır. Devlet başkanlarının yanı sıra katılımcı ülkelere çok sayıda bakan ve üst düzey bürokrat, uluslararası kuruluşlardan ise birçok konu uzmanı Liderler Zirvesi’ne katılım sağlamıştır. Katılım sağlayan uluslararası kuruluşlar arasında ise; Finansal İstikrar Kurumu (FSB), Uluslararası Para Fonu (IMF), Birleşmiş Milletler (UN), OECD, ILO, WTO, Avrupa Komisyonu ve World Bank yer almaktadır. Zirve 5 oturum, 2 çalışma yemeği olmak üzere toplam 7 oturum ile tamamlanmıştır.

Liderler Zirvesi Sonuç bildirgesinde genel olarak;

- Küresel büyümenin güçlü sürdürülebilir ve dengeli olması,
- GSYH artışının 2018 yılına kadar % 2 oranında olması yönündeki hedef,
- Büyümenin kapsayıcı olması, istihdam yaratması ve toplumun tüm kesimlerine fayda sağlaması,

- İşsizlik, eksik istihdam ve kayıt dışı işler, birçok ülkede eşitsizlikler, uluslararası emek hareketliliği ile yaşlanan nüfuslar,
- Özel sektör katkısıyla yatırımları arttıracak güçlü bir ivme sağlamak için yatırım ortamının geliştirilmesi,
- Kamu yatırımları da dâhil olmak üzere verimli ve kaliteli altyapı yatırımlarının teşvik edilmesi,
- Küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) desteklenmesi,
- Finansal kuruluşların dayanıklılığının güçlendirilmesi ve finansal sistemin istikrarının geliştirilmesi,
- Küresel olarak daha adil ve modern bir uluslararası vergi sistemi,
- Sürdürülebilir kalkınma,
- Enerjiye erişim, enerji verimliliğini geliştirme ve temiz enerji,
- Gıda güvenliği ve beslenme,
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi,
- Kaliteli altyapı,
- Finansal kapsayıcılık ve iç kaynakların harekete geçirilmesi,
- Teknoloji yatırımlarını artırma ve bu alandaki araştırma ve geliştirme faaliyetlerini destekleme,
- İklim değişikliği ve mevcut göç krizinin boyutu konuları yer almaktadır.

TÜRKİYE’NİN G20 DÖNEM BAŞKANLIĞI’NDA TARIM

Türkiye’nin G20 Dönem Başkanlığı’ndaki ana teması “Sürdürülebilir Gıda Sistemlerinin Tesisi Kapsamında Gıda Kayıpları ve İsrafının Azaltılması”dır.

Türkiye’nin G20 Dönem Başkanlığı’nda tarım alanında gerçekleştirilen toplantıların somut çıktıları;

- Tarım Bakanları Bildirisi
- Gıda Güvenliği ve Beslenme Çerçeve Belgesinin Uygulama Planı
- G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planı
- Gıda İsraf ve Kayıplarının Ölçülmesine Yönelik Teknik Platform
- Tarım Alanında Üst Düzey Bilim İnsanları 4. Toplantısı Bildirisi şeklindedir.

Türkiye'nin başkanlık döneminde, Gıda Güvenliği ve Beslenme Çerçevesi ilk defa uygulama safhasına erişmiştir ve küresel ölçekte elzem olan gıda israfı ve kayıpları konusu, G20 çerçevesinde ilk defa Bakanlar düzeyinde bir Toplantıda ele alınmıştır.

Türkiye Dönem Başkanlığının somut çıktısı olan girişim, Gıda Kayıpları ve İsrafının Ölçülmesine Yönelik Teknik Platform, 4 Aralık 2015 tarihinde, Roma'da faaliyete geçmiştir. Platform, gıda israf ve kaybının ölçümünün iyileştirilmesi, iyi uygulamalar ve bilgi paylaşımı, küresel gelişmelerin izlenmesi ile gıda israfı ve kaybı konusunda ülkelerin talepleri ışığında tavsiyeler ve teknik yardım sağlamayı amaçlamaktadır. Platform, aynı zamanda, küresel anlamda büyük önem taşıyan bu hususta ortak terimler geliştirmeyi de hedeflemektedir. Platform, uluslararası kuruluşlar, kalkınma bankaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör gibi farklı alanlardaki paydaşları içeren bir işbirliği ve bilgi paylaşım ağı olacaktır.

G20 Liderler Zirvesi Sonuç Bildirgesi'nin 20. maddesinde tarım ile ilgili hususlar yer almaktadır. Maddede ön plana çıkanlar;

- Enerjiye erişim,
- Gıda güvenliği ve beslenme,
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi,
- Altyapı,
- Finansal kapsayıcılık,
- Sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi,
- Sorumlu yatırımların teşvik edilmesi,
- Küçük ölçekli ve aile işletmeleri ile kırsal alanda bulunan kadınlar ve gençlerin ihtiyaçları ve
- Gıda israfı ve kayıplarının küresel ölçekte azaltılmasıdır.

Söz konusu maddede, G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planı onaylanmıştır ve G20 Gıda İsraf ve Kayıplarının Ölçülmesine Yönelik Platformun tesis edilmesi desteklenmiştir.

Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı'nda Tarım Alanında Gerçekleştirilen G20 Toplantıları

Türkiye'nin Dönem Başkanlığı'nda tarım alanında gerçekleştirilen toplantılar;

- G20 Tarım Uzmanları Toplantısı (2 Şubat 2015)
- G20 Tarım Kıdemli Memurlar 1. Toplantısı (23 Mart 2015)
- G20 Tarım Kıdemli Memurlar 2. Toplantısı (6-7 Mayıs 2015)
- G20 Tarım Bakanları Toplantısı (7-8 Mayıs 2015)
- G20 Tarım Kıdemli Memurlar 3. Toplantısı (2-3 Temmuz 2015)
- IV. Tarım Alanında Üst Düzey Bilim İnsanları 4. Toplantısı (27-29 Temmuz 2015) şeklindedir.

Diğer taraftan Kalkınma Çalışma Grubu (DWG) Toplantıları, Sherpa Toplantıları ve Liderler Zirvesi'nde de gıda güvenliği ve gıda israfı konuları ele alınmıştır.

G20 Tarım Bakanları Bildirisi

7-8 Mayıs 2015 tarihlerinde düzenlenen G20 Tarım Bakanları Toplantısı'nda Bakanlar Bildirisi kabul edilmiştir. Bildiride öne çıkan temel unsurlar;

- Küçük işletmelerin önemi,
- Kadın ve genç çiftçilerin desteklenmesi,
- Özel sektör ile sivil toplumun süreçteki rolünün vurgulanması,
- Gıda Güvenliği ve Beslenme Çerçevesi Uygulama Planı'nın, FAO koordinasyonunda uluslararası örgütler tarafından hazırlanmasına ilişkin çalışmaların desteklenmesidir.